

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea comerțului electronic) (nr.478 din 21.12.2022)

Direcția generală juridică a examinat în *mod prioritar* proiectul de lege sus-menționat, în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea cu privire la actele normative nr.100/2017 și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art.66 din Constituție.

3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

4. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept obiectiv central – eliminarea constrângerilor pentru comerțul electronic în Republica Moldova prin:

- actualizarea legislației privind comerțul interior și completarea cu prevederi referitoare la comerțul electronic;
- actualizarea legislației interne privind serviciile societății informaționale, inclusiv a comerțului online;
- completarea legislației privind protecția consumatorului în comerțul online;
- aplicarea reducerilor identice în cazul utilizării diverselor instrumente de plată și nediscriminarea achitărilor cu cardul bancar;
- clarificarea regimului vânzărilor online a producției alcoolice și a metalelor prețioase.

Observații de ordin juridic și tehnico-legislative:

1. Conform art.64 alin.(4) din Legea nr.100/2017, în cazul modificării mai multor acte normative, modificările se expun în ordinea cronologică a datei adoptării actelor normative.

2. La Art. I, modificarea Legii nr.231/2010 cu privire la comerțul interior.

În dispoziția art.I sursa publicării fiind indicată eronat, necesită a fi corectată în următoarea formă: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.230–237, art.262)”.

2.1 La **pct.1**, referitor la noțiunea „*comerț electronic*” menționăm că, esența acesteia este expusă într-o formă ambiguă, deoarece „activitatea de comerț” include „vânzare a bunurilor, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor”. Totodată, analizând noțiunea de „*comerț electronic*” și prevederile proiectului de lege, deducem că, comerțul electronic este o formă de desfășurare a comerțului. În acest sens, este necesar a fi completat art.7 din Legea nr.231/2010, care stabilește principalele forme ale comerțului.

2.2 La **pct.2** alin.(12), atragem atenția asupra utilizării cuvintelor „vor notifica adresa”. În acest context, menționăm că alin.(1) din art.14 prevede că activitatea de comerț este condiționată de depunerea *notificării în comerț* de către persoana înregistrată în condițiile legii, iar adresa va constitui una din datele generale obligatorii pentru notificare prevăzute la alin.(6). De asemenea, la alin.(12), observăm că, trimiterea la lit.f) al alin.(6) este incorectă și nici nu este necesară, motiv pentru care propunem excluderea ei.

La alin.(12) lit. c), textul cuprins între paranteze, în deosebi utilizarea sintagmei „de exemplu” nu corespunde criteriilor de claritate, precizie și previzibilitate pe care un text de lege trebuie să le îndeplinească. Menționăm că, potrivit art.54 alin.(1) lit.a) și lit.d) din Legea nr.100/2017, conținutul proiectului trebuie să fie expus într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, iar aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni. De asemenea, menționăm constatările Curții Constituționale cuprinse în hotărârile sale nr.26/2010 și nr.26/2016, unde Curtea a reținut că, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile; și respectiv, *”la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate”*.

2.3 La **pct.4** lit.a), norma este incertă în sensul imposibilității stabilirii proprietarului locuinței (salariatul, administratorul sau proprietarul activității comerciale).

2.4 La **pct.5**

- „Notă” pentru poziția 22, consemnăm că conținutul acesteia este contrar caracteristicilor principale pentru poziția 22 „Depozit”, avînd ca descriere -unitate comercială constituită dintr-o singură structură sau spațiu deschis, *destinată comercializării cu ridicata*, în care sunt păstrate bunurile comercializate. Iar „Notă” propusă prin proiectul de lege, reglementează *„vânzările cu amănuntul”*. În temeiul celor menționate, considerăm necesar a fi reanalizat conținutul propus pentru „Nota” la poziția 22;

- „Notă” pentru poziția 32, punctul 3, care stabilește că *„unitățile comerciale ambulante nu pot desfășura comerț electronic”* are un caracter normativ restrictiv și necesită a fi încadrat în conținutul Legii nr.231/2010, deoarece Nomenclatorul unităților comerciale stabilește doar tipologia acestora.

3. La Art. III, modificarea Legii nr.284/2004 privind comerțul electronic.

Potrivit modificărilor propuse la Legea nr.284/2004, sintagma „comerț electronic” se substituie pe întreg cuprinsul legii vizate cu sintagma „servicii ale

societății informaționale”. Prin aceasta comerțul electronic va fi încorporat și reglementat de Legea nr.231/2010, iar Legea nr.284/2004 va reglementa cadru normativ favorabil pentru furnizarea serviciilor societății informaționale. În acest context, atragem atenția că potrivit art.4 din Legea nr.284/2004, noțiunea „serviciu al societății informaționale” semnifică „orice serviciu prestat în scopul obținerii unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la cererea individuală a destinatarului serviciului, *inclusiv vânzări de bunuri on-line...*”. La fel, regăsim elemente referitoare la vânzarea bunurilor și la art.8, care stabilește obiectele raporturilor de servicii ale societății informaționale ca fiind: bunurile ce pot fi înstrăinate conform prevederilor legale, lucrările și serviciile. În acest context, menționăm că, potrivit art.I din proiect „comerț electronic” este definit ca „activitate de comerț a persoanelor fizice și juridice de *vânzare a bunurilor*, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor, desfășurată prin intermediul mijloacelor electronice, mijloacelor de comunicare la distanță, contractelor la distanță”. În temeiul celor enunțate, observăm că vânzarea bunurilor on-line (la distanță) va fi reglementată atât de Legea nr.231/2010 cât și de Legea nr.284/2010. Pentru motivele expuse, în scopul excluderii neclarităților care pot apărea la aplicarea legii, considerăm necesară corelarea normelor în privința determinării actului normativ care va reglementa comerțul electronic.

3.1 La **pct.13**, la art.13 alin.(1) este necesar a fi revizuită sintagma „intermediarului în comerțul electronic”.

4. La Art.V, modificarea Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor.

La **pct.2**, alin.(1), textul „*literele h) și h1)*” se va substitui cu textul „*literele h) și h1)*”, iar trimiterea la „*art.185*” se va substitui cu trimiterea „*art.185*”.

La alin.(2) se va revizui necesitatea trimiterii la alin.(11) al art.14 din Legea nr.231/2010, deoarece aceasta nu se referă la notificarea activității comerciale.

5. La Art.VI, modificarea Codului contravențional, la **pct.2** referitor la modificarea alin.(1) a art.408, textul „*art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17)*” se va substitui cu textul „*art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18)*”.

6. La Art.VII, modificarea art.30 din Legea nr.1100/2000 cu privire la fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice, referitor la noul conținut a lit.a), este necesar a se concretiza actul normativ din care face parte lit.b) la care se face trimitere.

6.1 La lit.j) textul „*și salariații oricărora întreprinzători care interacționează cu consumatorul (inclusiv la livrare)*” este incert, deoarece în categoria de salariați, nu se vor include toate persoanele cu care întreprinzătorul colaborează, spre exemplu poate fi contract de prestare de servicii.

7. Art. X prevede modificarea Legii nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, modificările propuse completează legea cu prevederi referitoare la organizarea și desfășurarea adunărilor generale ale asociațiilor prin mijloace electronice. Însă, potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop eliminarea constrângerilor pentru comerțul electronic în Republica Moldova. Astfel, observăm că modificările propuse pentru Legea nr.135/2007 nu se încadrează în obiectul de reglementare a proiectului de lege.

7.1 La **pct.1** referitor la completarea art.30 din Legea nr.135/2007, atragem atenția că aceste completări se referă la modul de depunere a actelor de

înstrăinare/dobândire a părții sociale la organul înregistrării de stat. În acest sens menționăm că, potrivit art.16 alin.(1) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat se efectuează în modul și în condițiile prevăzute pentru înregistrarea persoanei juridice, dacă legea nu prevede altfel. Art.8 alin.(1) din legea vizată stabilește modalitatea perfectării și prezentării documentelor pentru înregistrarea de stat. Astfel, completările propuse pentru art.30 din Legea nr.135/2007 țin de obiectul de reglementare a Legii nr.220/2007.

7.2 La **pct.4**, alin.(1), sugerăm a fi revizuită din punct de vedere redacțional sintagma „*pe cale electronică*”, deoarece nu corespunde limbajului juridic și legislația în vigoare nu operează cu acest termen.

Iar textul „*eliberată în condițiile legislației în vigoare ce reglementează utilizarea semnăturilor electronice și actelor normative subsecvente acesteia*” este lipsit de precizie, deoarece nu este specificată legislația (actul normativ) care reglementează semnăturile electronice.

Totodată, prin modificarea cuprinsului alin.(1), rămâne nereglementat cu câte zile înainte de data ținerii adunării generale, urmează a fi înștiințat asociatul privind convocarea adunării.

7.3 La **pct.6**, considerăm că completarea propusă nu se încadrează în unitatea de concept al alin.(1).

8. La Art. XI, deoarece se propune a fi modificat un singur articol din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în dispoziția Art. XI se va indica expres numărul articolului.

9. Întrucât în Legea nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate se face trimitere expresă la Legea nr.284/2004 privind comerțul electronic, iar potrivit art.III din proiectul de lege denumirea acesteia va fi modificată, proiectul de lege urmează să fie completat cu prevederi care să stabilească drept sarcină a Guvernului elaborarea și înaintarea Parlamentului a propunerilor de aducere a legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege, sau completarea proiectului de lege supus avizării cu articole noi prin care se va dispune modificarea denumirii Legii nr.284/2004 în conținutul Legii nr.62/2022 și Legii nr.230/2022.

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării ține de prerogativa Parlamentului.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală